

Pravo na ispravak porezne prijave

Zagreb, svibanj 2016.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Pravo na ispravak porezne prijave	3
Rokovi za ispravak porezne prijave.....	3
Funkcioniranje u praksi	4
Ispravak prijave kod primjene propisa Europske unije	5
Preporuka.....	6

Pravo na ispravak porezne prijave

Opći porezni zakon („Zakon“) propisuje da se porezna prijava podnosi u propisanom obliku i sadržaju sa svrhom prijave i obračuna poreza na temelju Zakona i ostalih posebnih propisa koji uređuju određeno porezno područje.

Obveza podnošenja porezne prijave je na teret poreznog obveznika, a iskazani podaci moraju biti točni i istiniti. U slučaju da se utvrdi da su podaci netočni ili nepotpuni te bi zbog toga iznos plaćenog poreza trebao biti manji ili veći od prijavljenog, Zakon propisuje prava i obveze kod ispravka porezne prijave.

Konkretno u dijelu 5. Porezna prijava, članku 66., Zakon predviđa mogućnost ispravka porezne prijave i to:

- na inicijativu poreznog obveznika ili;
- na poziv poreznog tijela.

Rokovi za ispravak porezne prijave

Zakon u članku 66. stavku 3. propisuje općenito pravilo da porezni obveznik ispravak porezne prijave može izvršiti najkasnije u roku od dvanaest mjeseci od isteka roka za podnošenje prijave.

Međutim, Zakonom je propisana i mogućnost da porezno tijelo, u slučajevima kada to ocijeni potrebnim, pozove poreznog obveznika na podnošenje ispravka. Pritom se ne primjenjuje gore navedeno ograničenje od dvanaest mjeseci, već je za porezno tijelo određen rok propisan Pravilnikom o obvezujućim mišljenjima, ispravku prijave, statističkim izvješćima i poreznoj nagodbi („Pravilnik“) koji je stupio na snagu 25. srpnja 2015.

Sukladno članku 15. Pravilnika, rok unutar kojeg porezno tijelo ima pravo pozvati poreznog obveznika na ispravak porezne prijave je do roka zastare koji navodimo u nastavku.

Iako zakonodavac nije propisao koji zastarni rokovi su referentni u predmetnim slučajevima, naše je razumijevanje da je potrebno primijeniti rok od 3 godine (rok zastare iz članka 94. Zakona) te da se za određivanje dana od kada je zastara počela teći primjenjuju pravila za zastaru prava poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata. Sukladno članku 94. stavku 2. Zakona, zastara prava poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata počinje teći nakon isteka godine u kojoj je trebalo utvrditi porezne obveze.

Temeljem navedenog proizlazi da se za isto pravno sredstvo (ispravak porezne prijave) poreznom obvezniku propisuje rok od dvanaest mjeseci od isteka roka za podnošenje prijave, dok se poreznom tijelu omogućava dulji rok (3 godine od dana isteka godine u kojoj je porezni obveznik trebao utvrditi poreznu obvezu).

Funkcioniranje u praksi

U slučaju podnošenja godišnje prijave poreza na dobit, porezna prijava se podnosi najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit. U slučaju kada je poslovna godina poreznog obveznika izjednačena s kalendarskom godinom, porezna prijava će se predati najkasnije do kraja travnja sljedeće godine. Dakle za poslovnu godinu 2016. prijava poreza na dobit predat će se najkasnije do kraja travnja 2017. godine.

Ako porezni obveznik, nakon isteka roka za predaju porezne prijave, utvrdi da su podaci u prijavi pogrešno i netočno iskazani, a što dovodi do više ili manje plaćenog poreza na dobit, isti je dužan ispraviti poreznu prijavu te iskazati točne i istinite podatke. **Međutim, ispravak prijave porezni obveznik može izvršiti samo u roku od 12 mjeseci od isteka roka za podnošenje porezne prijave**, što u predmetnom slučaju znači do kraja travnja 2018. godine.

U slučaju da se ispravak iste porezne prijave – prijava poreza na dobit za 2016. godinu, treba izvršiti temeljem poziva poreznog tijela, rok unutar kojeg porezno tijelo ima pravo pozvati poreznog obveznika na isto je rok zastare.

Temeljem Zakona i Pravilnika proizlazi da pravo na ispravak porezne prijave koje je određeno za porezno tijelo (pravo da pozove poreznog obveznika da isti izvrši ispravak porezne prijave) iznosi 3 godine.

Konkretno, porezna prijava poreza na dobit za 2016. godinu, u slučaju kada se pravo izvršenja ispravka odobrava poreznom tijelu, može biti ispravljena u roku od tri godine od isteka 2017. godine (godina u kojoj se utvrdila porezna obveza) – dakle do 30. prosinca 2020. godine.

Dakle, ako porezno tijelo u poreznom postupku uoči nepravilnosti kod poreznog obveznika, istog može pozvati da izvrši ispravak porezne prijave, a u svrhu dobrovoljnog ispunjenja poreznih obveza za što je propisan rok od 3 godine koje se računaju nakon isteka godine u kojoj je trebalo utvrditi porezne obveze. Ako se porezni obveznik ne odazove pozivu porezno tijelo će pokrenuti postupak poreznog nadzora, nakon kojega može naložiti ispravljanje prijave.

Za ispravak iste porezne prijave, u slučaju kada nepravilnosti uoči sam porezni obveznik, Zakon propisuje rok podnošenja ispravka od 12 mjeseci i to od dana isteka roka za podnošenje porezna prijave.

Temeljem navedenog proizlazi sljedeće:

Kraj poslovne godine	31.12.2016.
Rok za predaju porezne prijave poreza na dobit	30.04.2017.
Rok za ispravak prijave za poreznog obveznika	30.04.2018.
Rok za ispravak prijave poreznog obveznika na poziv poreznog tijela	31.12.2020.

Ispravak prijave kod primjene propisa Europske unije

Zakon propisuje još jednu iznimku kod određivanja rokova za podnošenje ispravka prijave. Naime, prema članku 66. stavku 5. Zakona, rok od dvanaest mjeseci za ispravak prijave ne primjenjuje se u slučaju da se ispravak prijave mora izvršiti zbog primjene propisa Europske unije. U tom slučaju porezni obveznik može ispraviti prijavu do isteka zastarnih rokova propisanih odredbama propisa Europske unije.

U obrazloženju nacрта izmjena i dopuna Zakona iz 2015. godine, zakonodavac kao primjer takvih duljih primjenjivih rokova navodi Uredbu 904/2010¹ koja za ispravak podataka u VIES² bazi propisuje rok od 5 godina.

¹ Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost, preuzeto sa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32010R0904>

² Sustav za elektronički prijenos informacija o valjanosti PDV identifikacijskih brojeva te o isporukama dobara i usluga na zajedničkom tržištu Europske unije.

Preporuka

Mišljenja smo da ovakva preferencijalna primjena propisa ne pogoduje zaštiti gospodarstva države kao ni promicanju pozitivnog i sigurnog poslovnog okruženja, već ima za učinak stavljanje u nepovoljniji položaj poreznog obveznika u odnosu na porezno tijelo u pravima i obvezama koje proizlaze iz iste stvari.

Smatramo da se onemogućavanjem poreznog obveznika da sam ispravi poreznu prijavu u jednakim rokovima u kojima ga porezno tijelo može pozvati na ispravak krši načelo pravednosti i jednakosti poreznog sustava, kao i zabrana diskriminacije, načela koja su sadržana u Ustavu Republike Hrvatske.

Razlika u roku na dvostruki način šteti poreznom obvezniku. Prvo, nakon proteka roka od dvanaest mjeseci, nemoguće mu je ispraviti prijavu ako uoči pogrešku na vlastitu štetu zbog koje je utvrđen prevelik iznos poreza, dok porezno tijelo može uvijek tijekom poreznog nadzora naložiti ispravak kojim se povećava utvrđeni iznos. Drugo, porezni obveznik trenutačno bez angažmana poreznog tijela ne može ispraviti uočenu grešku, čak i u slučaju da bi zbog takve netočne prijave mogao snositi zakonsku odgovornost.

Predlaže se da se slijedećim izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona osigura ravnoteža i jednaki tretman svih uključenih stranaka; konkretno da se uvjeti i rokovi koji su propisani za ispravak prijave na poziv poreznog tijela, s istim pravima i obvezama, odrede i u slučaju kada ispravak prijave vrši sam porezni obveznik:

Postojeći tekst	Predložena izmjena
<u>Ispravak prijave, Članak 66.</u> (3) Ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik može izvršiti najkasnije u roku od dvanaest mjeseci od isteka roka za podnošenje prijave. (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ispravak prijave može se izvršiti na poziv poreznog tijela u roku koji odredi porezno tijelo.	 (3) Ispravak prijave iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik može izvršiti do isteka roka zastare za utvrđivanje porezne obveze. (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ispravak prijave može se izvršiti na poziv poreznog tijela u roku koji odredi porezno tijelo unutar roka zastare za utvrđivanje porezne obveze.

Nadalje, smatramo da je prilikom izmjena i dopuna Zakona iz 2015. godine došlo do nepotrebnog razlikovanja ispravka prijave u situacijama kada su primjenjivi propisi Europske unije te kada nisu. Već spomenuti različiti rokovi primjenjuju se na „nacionalne“ prijave, dok se za prijave s europskim elementom primjenjuju rokovi zastare. Iako nije moguće utjecati na različitost zastarnih rokova, trenutačno uređenje nepotrebno ograničava poreznog obveznika samo u postupku ispravka prijave bez europskog elementa.

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr